

NATURALNE MATERIAŁY BUDOWLANE I KAMIENIE	NORMA BRANŻOWA	BN-73
	Materiały odpadowe z kopalń węgla kamiennego Nazwy, określenia i klasyfikacja	6700-02
		Grupa katalogowa I 40

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy są nazwy, określenia i klasyfikacja podstawowych makroskopowych odmian litologicznych najbardziej rozpowszechnionych skał karbońskich z wyjątkiem węgla, spotykanych w urobku pochodzącym z robót górniczych przygotowawczych, udostępniających i eksploatacyjnych oraz wydzielanych w procesach wzbogacania węgla.

1.2. Zakres stosowania normy. Ujęte w normie nazwy i klasyfikację należy stosować w dokumentacji i sprawozdawczości.

1.3. Normy związane

PN-70/G-09005 Mapy górnicze

2. NAZWY I OKREŚLENIA

2.1. Żwirowce — skały scementowane, w których wielkość ziarn kwarcu, otaczaków lub okruców skał pierwotnych wynosi powyżej 2 mm:

- gruboziarniste o średnicy ziarn od 5÷25 mm,
- drobnoziarniste o średnicy ziarn od 2÷5 mm.

2.2. Piaskowce — skały scementowane, składające się z mineralnych ziarn o średnicy od 2 do 0,1 mm:

- gruboziarniste o zawartości powyżej 50% ziarn o średnicy powyżej 0,5 mm,
- średnioziarniste o zawartości powyżej 50% ziarn o średnicy powyżej 0,25 mm,
- drobnoziarniste o zawartości powyżej 50% ziarn o średnicy ziarn poniżej 0,25 mm zgodnie z PN-70/G-09005.

2.3. Mułowce — skały zwarte, masywne często

uwarstwione, o powierzchni szorstkiej w dotyku, strukturze bardzo drobnoziarnistej bez możliwości wyróżnienia ziarn nieuzbrojonym okiem (przeważająca wielkość ziarn 0,01÷0,1 mm):

- uwarstwione o składzie mineralnym zbliżone do piaskowców,
- masywne przeważnie syderytyczne odznaczające się zwiększonym ciężarem właściwym.

2.4. Iłowce — skały ilaste zwarte, w których przeważającą ilość składników mineralnych stanowią minerały ilaste o wielkości ziarn poniżej 0,01 mm. Skały te są w dotyku gładkie — tłustawe:

- o teksturze masywnej — nie wykazujące ani obserwowanego wizualnie warstewkowania, ani ujawnionej przy kruszeniu płytkowości. Przełom ich jest zbliżony do muszlowatego, charakterystycznego dla ciał jednorodnych;
- o teksturze uwarstwionej (łupki ilaste) wykazujące wizualne warstewkowanie, lub ujawnioną przy kruszeniu podatność na rozpadanie się na grubsze lub cieńsze płytki zgodne z płaszczyznami sedymentacyjnymi lub wywołanym ciśnieniem.

2.5. Iłowce węglowe — skały, w których obok skupień minerałów płonnych występuje substancja węglowa, strukturalnie analogiczna do iłowców, o teksturze masywnej, zbudowane z substancji ilastej dokładnie wymieszanej z subtelnie rozproszoną substancją węglową tak, że wyróżnienie cząteczek płonnych i węglowych nieuzbrojonym okiem nie jest możliwe.

2.6. Łupki węglowe — skały, w których obok skupień mineralnych płonnych występuje substancja węglowa, zbudowana na naprzemianległych warstewkach węgla i skały płonnej całkowicie wyróżnialnych nieuzbrojonym okiem.

2.7. Kamień — materiał skalny pochodzący z ro-

Zjednoczenie Budowlano-Montażowe Przemysłu Węglowego
Zakład Badań i Doświadczeń Budownictwa Węglowego
Ustanowiona przez Ministra Górnictwa i Energetyki dnia 25 lipca 1973 r.
jako norma obowiązująca w zakresie czynności określonych normą
od dnia 1 kwietnia 1974 r. (Dz. Norm. i Miar nr 43/1973 poz. 125)

bót górniczych, udostępniających, przygotowawczych i eksploatacyjnych.

2.8. Odpady — materiał skalny wydzielony w procesach wzbogacania węgla, w którym zawartość części mineralnych jest tak duża, że nie nadaje się do wykorzystania jako paliwo.

3. KLASYFIKACJA

3.1. Podział materiałów odpadowych ze względu na rodzaj skały

3.1.1. Podstawa podziału. Podstawą podziału jest głównie wielkość przeważających ziarn oraz dodatkowo tekstura skały, jej skład mineralny i rodzaj spoiwa.

3.1.2. Zestawienie nazw podstawowych skał karbońskich — wg tabl. 1.

Tablica 1

Nazwa zasadnicza	Przeważająca wielkość ziarn mm	Nazwa uzupełniająca ze względu na strukturę lub teksturę	Uzupełnienie nazwy ze względu na skład mineralny i rodzaj spoiwa
Żwirowiec	2÷5	drobnoziarnisty	np. szarowakowy arkozowy, o spoiwie ilastym węglanowym itp.
	5÷25	gruboziarnisty	
Piaskowiec	poniżej 0,25	drobnoziarnisty	
	powyżej 0,25	średnioziarnisty	
	powyżej 0,5	gruboziarnisty	
Mułowiec	0,01÷0,1	masywny	
		uwarstwiony	

cd. tabl. 1

Nazwa zasadnicza	Przeważająca wielkość ziarn mm	Nazwa uzupełniająca ze względu na strukturę lub teksturę	Uzupełnienie nazwy ze względu na skład mineralny i rodzaj spoiwa
Iłowiec	poniżej 0,01	masywny	np. kaolinitowy, illitowy, syderyczny itp.
		uwarstwiony (łupek ilasty)	
Iłowiec węglowy		masywny	przy nazwie uzupełniającej podać % zawartość substancji węglowej
Łupek węglowy		uwarstwiony	

3.2. Podział materiałów odpadowych ze względu na sposób wydzielania w kopalni

3.2.1. Podstawa podziału. Podstawą podziału kamienia jest miejsce jego otrzymywania, a podziału odpadów — nazwy urządzeń wzbogacających urobek węglowy.

3.2.2. Zestawienie nazw skał niewęglowych ze względu na sposób wydzielania w kopalni — wg tabl. 2.

Tablica 2

Nazwa zasadnicza	Nazwa uzupełniająca ze względu na pochodzenie i sposób wydzielania
Kamień	z głębienia szybów
	z pędzenia przekopów
	z innych robót przygotowawczych (kamiennych)
Odpady	z sortowni
	z separatorów z cieczą ciężką zawiesinową
	z osadzarek
	z flotacji